VI. évfolyam. Zombor, Csütörtök 1887. évi augusztus hó 11-én. **65. szám.**

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanítóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő:
Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.
Szerkesztőség: Csendes-utcza, TÓTH-féle ház.
Kiadóhivatal: Csendes-utcza OLÁH-féle ház.

A bolgár kérdés.

Jól értesültnek bizonyult tudósitójától Bécsből veszi a „Pester Correspondenz“ a következőket: „A bolgár kérdés teljes égő, lobogó és kitörő voltában került ismét a sima tükör alatt is folyton háborgó világpolitika felszinére s minden körülmény feljogosit azon feltevésre, hogy legalább Coburg herczeg fejedelemségét illetőleg elérkezett a döntő pillanat a bonyolult ügy megoldásában.

Minden rendben volt már, Ferdinánd herczeg el volt tökélve Tirnovába leutazni, ott a szobranje előtt az esküt letenni, aztán Filippopolisban hosszabb ideig tartózkodni, és ott a suzerén szultán investitionális fermánját átvenni, illetve a signatar hatalmak határozatát bevárni, midőn az örökös kétely és félelem által gyötört Abdul szultántól váratlanul sürgöny érkezett, melyben a herczeget ismét türelemre s utazásának elhalasztására kéri, miután a porta „bizton“ reményli, hogy ujabb s immár harmadik kisérletre sikerülni fog neki Oroszországot ez ügyben modus vivendi engedélyezésére birni.

Ezzel szemben mit tehet Ferdinánd herczeg? kinek a bolgár ügyben votum-, illetve veto-joggal biró összes hatalmak közül csupán Törökországgal van concrét megállapodása.

Ausztria-Magyarország s vele Német- és Olaszország, melyek a hármas szövetségen belül monarchiánknak engedték át a vezérszerepet, szivesen vette tudomásul Coburg herczeg megválasztását s biztositotta őt, hogy részéről számithat a választás alaki jóváhagyására, ha a berlini szerződés minden pontozatának elég tétetett. Anglia egy lépéssel még tovább ment s nemcsak a választás elismerését igérte meg, hanem erkölcsi támogatását is arra, hogy a porta és a szignatarhatalmak a választás helybenhagyásának megnyeressenek. De mindez ugyszólván csak platonikus rokonszenv, gyakorlati aktiv lépésre nézve csupán Törökországgal történt megállapodás: a porta — mondhatni — szerződést kötött a herczeggel, mely őt arra kötelezi, hogy a hatalmakat a választás sanctiojára rábirja s mihelyt lehet, az investitionális fermánt a szultán késedelem nélkül kiadja.

Az ügy ezen állása mellett megkoczkáztathatta volna a herczeg a szobranje előtt az esküt letenni, jóllehet Oroszország és Franczia ország még nem nyilatkoztak a választás felől. Nem nyilatkoztak sem a választás mellett, sem ellene; ily esetben talán még a nemzetközi jog értelmében is lehetne a „qui tacet, consentire videtur“ elvét alkalmazni.

De egyszerre jön a szultán s kérve-kéri a herczeget azon pillanatban, midőn egyik lábával már úgyszólván a coupéba hágott, hogy utazását odázná el mégegyszer s várja be a porta legujabb közbenjárásának eredményét. Mit tehetett a herczeg, ki egész lelkével vágyik trónját teljes, megtámadhatlan s még a legesekélyebb árnyfolttól is ment legitimitással elfoglalni, kinek érdekében azonfelül még családi s társadalmi tényezők is működnek a czárnál oly irányban, hogy a herczeg nősülése nyujtana a czárnak rokonságon alapuló biztositékot arra, miszerint Bulgáriát az orosz igények őszinte tiszteletben tartása mellett fogná kormányozni? — Egyfelől Abdul Hamid ingadozása, másfelől a jelzett családi törekvések adják meg a kulcsot az aktuális helyzet megfejtéséhez. Ferdinánd a Bulgáriával per prokurationem kötött frigyet komolyan ténylegessé tenni akarja s a hűség-eskü letetelére el van szánva; ki tehet róla, hogy a zsémbes moszkovitaság mint anyós, a jellemgyenge s bátortalan Abdul Hamid pedig mint após figurál?

A herczeg mindent el akar követni, minden kisérletet megtesz, hogy országának a békét eleve biztositsa. Ha jó szándéka még sem teljesedik, akkor ugy fog cselekedni, mint ezt férfiui méltósága, jó neve és nem mindennapi egyénisége megkövetelik.

Megyei s helyi hirek.

* A „**Segitség**“ irodalmi vállalattal kapcsolatban Szent-István napján nagy népünnepélyt is rendeznek Budapesten a tűz- és árvizkárosultak segitségére. Ez ügyben közlés végett az alábbi programmot küldte be a rendező-bizottság azon megjegyzéssel, hogy az még nem teljes: 1. Az ünnepély helye és belépti dija. Szent-István napján a városligetben fog az ünnepély megtartatni, 30 kr. belépti dij mellett. 2. Az óriás ezüst ágyugolyó. A ki f. évi aug. hó 19-ig az ünnepélyre belepti jegyet vált, az egy számozott belépti jegyet kap, melylyel a hivatalos próbával ellátott 13 próbás óriás, ezüst ágyugolyót, mely naponta reggeltől estig az Andrássy-ut végén az Artézi-kut előtt ingyen látható, megnyerheti. A sorshuzás Szent-István napján, este fél 8 órakor az artézi-kut előtt nyilvánosan fog végbemenni. A jelentkező nyertes a golyót legott elviheti. A ki a golyó helyett készpénzt akar, annak Latzkó testvérek, váczi-utczai ékszerészek és ezüstműveseк legott 450 azaz négyszázötven forintot készpénzben ki fognak fizetni. Ha a sorshuzás után 8 napon át a nyertes Latzkó ékszerészeknél, a hol a golyó letétbe fog helyeztetni, nem jelentkeznék, a golyó a jótékony czél javára fog értékesittetni. 3. A városliget körülzárása. Az ünnepély területe reggeltől estig sorkatonaság és lovasság által lesz körülzárva. 4. A bemenetek és pénztárak, az Andrássy-ut végén, a városligeti lóvonatu állomásoknál, valamint a Hermina- és Erzsébet-ut torkolatánál lesznek. 5. Az összes fővárosi katonai zenekarok fognak a városliget különbözőbb pontjain reggeltől estig játszani. 6. Nagy vizi ütközet. Ez egy nagyszerü látványosság lesz és a városligeti tavon fog végbemenni. 7. Képviselőválasztás adófizetés nélkül, nem szavazati czédulával, hanem kötéllel. Nem mindenkinek van ám háza és pénze. Nem mindenki választhat képviselőt és igy nem mindenki adhat politikai nézeteinek kifejezést. Az országos népünnepélyen alkalom lesz rá, hogy még azok is, kik a közel multban lefolyt képviselőválasztásoknál nem szavazhattak, politikai nézeteiknek minden befolyásolás nélkül kifejezést adhassanak. Ez igy fog megtörténni: A Stefánia-ut és a városligeti Arena közötti nagy gyepen egy kétszáz öl hosszu, vastag kötél lesz. Azok, kik a kormánypárti politikát helyeslik, az Arena oldalán foglalnak állást, a kik pedig az ellenzékhez tartoznak, azok a Stefánia-ut oldalára állanak. Egy adott jelre mind a két párt megfogja és meghuzza a 200 öl hosszu kötelet. A két párt közt egy czélpont lesz. Az a párt, melyik ellenfelét a czélponthoz huzza, az lesz a győztes. A győztes párt egy nagy hordó bort fog ingyen kapni, hogy azt politikai pártvezéreinek, eszményképeinek egészségére ott a helyszinén megihassa. Ilyen kötélhuzás a nap folyamán több izben lesz és több izben fog bor kiosztatni. 8. A nagy diszmenet. Ez szemkáprázató látvány lesz. Lóháton és gyalog, gazdagabbnál gazdagabb, indus, khinai, japáni, török, görög, egyptomi jelmezekbe öltöztetett alakok, álarczosok, fényes aranyozott diszkocsik, elefántok, tevék, óriás kigyók, majmok fognak zenekarok által kisérve a diszmenetben résztvenni. 9. Az 5 krajczáros tombola. A városliget különböző pontjain tombola-pénztárak lesznek, hol 5 kros tombolajegyek fognak árultatni. A ki ily jegyet vesz, az azzal a jegygyel elmegy a kiállitási iparcsarnoktól jobbra eső fővárosi pavillonhoz, hol hosszú asztalokon szebbnél szebb nyeremény-tárgyak lesznek sorrendben felállitva. Az asztalok előtt urak és hölgyek fognak állani, kiknek mindegyike egy kis lutrizacskót fog kezében tartani. Mindegyik zacskóban 1.től 90-ig, kilenczven szám lesz. A kinek tombolajegyei vannak, az odamegy a nyereménytárgyak előtt álló urak vagy hölgyek egyikéhez és jegyeit átadja, ki is aztán a tombolajegy-tulajdonosnak megengedi, hogy annyi számot huzzon ki a zacskóból, a hány jegyet átadott. Ha ez a 90 számok közül az első tiz számnak egyikét vagyis az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 számok közül egyet kihuzott, akkor az illető ur vagy hölgy a nyertesnek az asztalról legott egy nyereménytárgyat át fog adni. A nyereménytárgyak között nem fog válogatás történni, azok az asztalról sorrendben fognak levétetni és a nyerőknek átadatni. 10. Kit szeret jobban a kutya: a gazdáját-e vagy a schnitzlit?? Ez egy igen mulatságos látvány lesz, mely többször fog ismételtetni és igy fog végbemenni. A Stefánia-út egy pontján felállanak a kutyák gazdái. Ezektől 100 lépésnyire felállitják a kutyákat. A kutyák és gazdáik közt alacsony kis akadályok lesznek, melyek fölött a kutyák által könnyen elérhető mindennemü ízletes husfalatok fognak zsinegen függni. Egy adott jelre az összes kutyákat elereszik. A melyik kutya gazdája hivására leghamarabb gazdájához jut, a nélkül, hogy az útjában eső és a levegőben függő husfalatok közül egyet is bekapna, annak gazdája egy szép dijat fog kapni. A kutyákat

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

*** emlékkönyvébe.

Szokássá vált!.. Sokat hizelgenek
Egy ifju lánynak emlékkönyvében,
— Lám én, hogy évek multva sem feledd,
Inkább szivedbe irnám a nevem.

Tudom . . . irásuk könyvedben lehet;
Akármily szépen csengnek a szavak,
A kit már egyszer szived elfeled,
Irása puszta, holt betü marad.

Márton Pál.

Bajai fény- és árnyképek.

— Rajzok á la minute. —

IV.

A második középtermetü szőke szépség apró kék szemekkel, melyek hamiskásan pislákolnak elő mély szemgödreikből, arcza gömbölyü, eleven életpir ömlik el rajta, ajkai piczinyek, duzzadtak, csókra termettek, s ha mosolyog, fehér fogsor fénylik elénk.

Alakja plasztikus, gömbölyded, — léptei frissek, ruganyosak, kaczaja csengő és jóizü.

Egész lényén mondhatatlan kedvesség ömlik el, s a mint hátravetve fejét, pajkos kaczagásba tör ki, s kis kacsójával megfenyegeti udvarlóját, — bajaisan szólva — olyan „édes“ . . .

Egészben véve „édes“ . . .

Édes a mit mond, édes, ha ránéz valakire, s még hallgatni is olyan édesen tud, — az az csak tudna, ha egyátalán hallgathatna, de ezt a nemes erényt, melyet a bölcseség aranyával fizet, — nem gyakorolta, s az a piczi, piros, tömzsi szájacska örökösen mozgásban van, mint egy perpetuum mobile.

De a bőbeszédűség is erénnyé válik, ha tartalomdús. Az ő bőbeszédűsége pedig tárháza a tréfás enyelgésnek, pajkos kedvtelésnek, szellemes ötleteknek, malitiózás megjegyzéseknek, zamatos humornak. Nem lehet megunni. Mindig valami uj az, a mit kieszel, s mindig helyzetszerü, a mit fecseg.

Egy neme a harmonikus zenének van ebben a fecsegésben, van bizonyos dallama.

Eldudolhatnám, ha zeneszerző volnék . . .

Ez az arcz csak egy pillanatra komoly.

Mintha csak egy szempillantás kellene ahhoz, hogy a lélek önmagába térjen, beletekintsen a mélybe . . . De a mit ott lát, az nem tetszetős . . . A rideg való nem szép, nem mulattató. Jobb a tréfák világa, a pajzán kedvtelés játéka. El veletek komoly gondolatok! ti elbusittok! Jobb feledni!

Egy furfangos kis ördög az, a mi kedélyét uralja s örökös rózsás hangulatot önt belé. A dolgok rendje nem foglalkoztatja, inkább azok megzavarása, — a viszás, a komikus helyzetek teremtése nyujt tápot a kedélynek.

Ez a mi hölgyünk egy nevető filosofus.

Neveti az érdekhajhászók közködését, a kufárok perpatvarát, a szerelmesek sóhajtását, s az ostobák erőlködéseit.

Ha szerelmes volna, önmagát is kinevetné érte, s csak titokban ontana egy-egy könyüt.

De lelkének van egy talizmánja, a mely megóvja a veszedelemtől.

Önzetlen . . .

Sokat meg tud bocsájtani, s a maga boldogságát alárendeli a másénak.

Első pillanatra fölületesnek látszik, de a ki közelebbről vizsgálja lelkületét, — az látja, hogy ebben a lányban sziv és abban a szivben érzés lakozik. Azok az érzések tiszták s a mi fő — nem talmi-érzések.

Vagy más szóval: nem érzelgések . . .

Jellemének alapvonása a nemesség.

Egy nemtelen gondolat meg nem születhetik ebben a főben. Egy nemtelen tettre képtelen volna ez a sziv.

Jó- és okos.

Jóságában egy tengernyi édesség van, okosságában a mindennapi élet összes viszonyai s körülményei megfelelő tapintatra találnak.

Nem közönséges lény.

Képes a szellemével valakit lebilincselni.

Nincs benne semmi tragikus, semmi majestetikus, semmi pathetikus.

Első pillantásra talán prózai benyomást tesz; de a ki közelebbről vizsgálja, az úgy találja, hogy az ő üdesége poezis, az ő szellemessége egész lyra, s az ő fecsegése egy humorisztikus költemény.

Látköre szük — bajaias. A dolgok megfigyelése, s magasabb szempontokból való elbirálása nem az ő föladata.

Jellemrajzot nem kérek tőle senkiről.

Jó tanácsai csak az ő nézpontjának felelnek meg, s életfilosofiája csak odáig terjed ki, — valakit hitvesi hűséggel boldoggá tenni.

Nem oly bölcs, hogy már reménytelenül szeretni tudna, s nem oly martyr, hogy magát örökre boldogtalannak tartaná.

Nem csinál abból titkot, hogy ahhoz az emberhez, a ki neki megtetszenék, hozzámenne, föltéve, hogy megkéri. S ha hozzámenne, elfelejtené valamennyi holdvilágfejü udvarlóját, a kikért rajong. . . .

Egyszóval — tökéletes teremtés.

Jobban mondva: tökéletes nő.

Lehet-e egy nőtől többet kivánni, mint hogy eleven, vidám, humoros szellemes, jó és „édes“ legyen?

Ő mindezen tulajdonsággal bir s azért semmi kétség aziránt, hogy egy szép napon meg fog jelenni valahonnan a kék hegyek mögül egy udvarias fiatal ember, a ki azt fogja neki mondani, hogy szeretné, ha hozzámenne feleségül, boldog volna, — ha férje lehetne.

S ha a kék hegyek mögül nem jön az a fiatal ember, jönni

nem szabad előbb megetetni. A melyik kutya a verseny előtt neki a versenybiróság által próbaképen nyujtott falatot nem fogja megenni, az a versenyre nem fog bocsáttatni. Bárki, a kinek kutyája van, a versenyben részt vehet. 11. Magasabb művelvezetek. Dal- és hangversenyek. Rendes körülmények közt a nagyközönség csak vagyonosb része szokott abban az élvezetben részesülni, kiváló művészeket hallhatni. Ez ünnepélyen azonban a legszerényebb körülmények közt levőnek is alkalma lesz ily élvezetben kivételesen részesülhetni. a) Elsőrangu énekesek énekesnők és női énekkarok fognak énekelni. b) Tizenkét dalárda fog gyönyörü dalokat énekelni és egymás közt versenyezni. c) Báró Bánffy György a kitünő zongoraművész, ki csak mágnás salonokban szokta párattanul művészi játékát bemutatni, saját szerzeményeit és magyar népdalokat fog czigányzene kiséret mellett zongorán játszani. d) Kiváló művészek fognak különböző hangszereken játszani. A műelvezetek részletes programmja az ünnepély előtt 2 nappal fog közzétetni. 12. Az álarczos külföldi. A rendező bizottság irodájában egy inkább közép, mint magas termetü, nem valami tulságos erősnek látszó, előkelő kinézésü, külföldinek látszó uri ember jelent meg, ki minden szó nélkül leolvasott az asztalra 10 darab franczia aranyat. Mikor esodálkozva megkérdeztetett, hogy mi tetszik, azt válaszolta: hogy ő hallotta, miszerint augusztus 20-án nagy ünnepély lesz, melyen sok ember fog megjelenni; ő arra az ünnepélyre eljönne, ha ő ott birközhatnék és leki megnyugtatására megpróbálhatná, hogy van-e nálánál erősebb ember Magyarországban, a mit ő kétségbe von, és hogy ő tíz franczia aranyat adna annak, a ki őt földhöz vágja, de csak azt kéri, hogy engedtessék meg neki, hogy álarczczal birközhassek, mert nem szeretné, hogy megtudják, hogy ő kicsoda és kiirják nevét az ujságba." A rendező-bizottság az ajánlatot elfogadta és a tíz aranyat átvette, melyeket annak fog átadni, a ki a birközni vágyó álarczos külföldit Szent-István napján a földhöz teremti. Az álarczos külföldi Szent-István napján délután 5 órakor fog az artézi kuttól balra eső gyepen megjelenni és bárkivel is megbirközni. 13. Nagy fényes tüzijáték is lesz. 14. Nagy táncmulatság is lesz. 15. Mindenféle népies mulatságok, mint: zsákfutások, póznamászások, távugrások, fazéktörések, versenyfutások és sok más egyébb mulatságok szép dijakkal egybekötve is lesznek. 16. A második női szépség verseny. A versenybiróság tagjai: Gróf Károlyi István, gróf Keglevich Béla Hevesmegyei főispánja, gróf Andrássy Géza, Kvassay Ede, Geist Gáspár. Ezelőtt 5 évvel, egy a városligetben megtartott jótékonyczélu ünnepély alkalmából, mely a Klotild-Szeretetháznak 30,062 forint tiszta jövedelmet hajtott, egy eszme fogamzott meg Budapesten egy emberi agyban. Ez eszme meglepett mindenkit, és mikor az testté lőn, utánzókra talált Bécsben, Brüsselben Londonban, New-Yorkban, a világ minden nagyobb városában. Ez eszme volt: versenyre hivni fel a magyar női szépségeket. Ily verseny eddig Páris királyfinak Trója vesztét okozó bíráskodása óta még soha és sehol sem volt. A mikor világszerte hire terjedt annak, hogy asszonyainak szépségéről világhirü Magyarországban női szépségverseny fog rendeztetni, nem csak magyarország, nem csak Európa, de őt világrész várta kivánesisággal a perczet, hogy láthassa a győztes magyar hölgy vonásait. Az összes külföldi nagy napilapok és képes ujságok Budapestre küldték akkoriban fudósitóikat és rajzolóikat, hogy leirják és lerajzolják képét annak, ki legszebbnek lesz nyilvánitva Magyarország fővárosában. Az itélet hozatal után Londonba, Berlinbe, Párisba, Rómába, New-Yorkba, a világ minden részeibe vitte a villám-vonal nevét annak, ki előtt egy biróság kimondta az itéletet, hogy nálánál szebb nő nines. A külföld összes lapjai leirták vonásait, a világ összes képes ujságai közölték képét annak, kit egy szó megörökitett, kit egy szó világhirüvé tett. A világ minden részeiből érkeztek sürgönyök és levelek Budapestre, kérve az ő areczképét, és 200,000 példányban lett az ő fényképe megrendelés folytán a külföldre megküldve és mai nap is látható az összes európai és amerikai mükereskedések boltkirakatiban a legszebbnek nyilvánitott magyar nőnek areczképe. — A vállalat ünnepély-rendező bizottságának irodájába Ferenczieк bazára 20. szám földszint) mai napig 276 női kezektől irt névtelen levél érkezett, melyekben a bizottság felszólittatott, hogy a tartandó ünnepélyen egy második női szépségverseny rendeztessék. Mindegyik levélben az illető névtelen hölgy azt irja, hogy az 5 év előtt megtartott női szépségversenyen társadalmi állásánál fogva bizonyos ál-előtéletek folytán nem akart résztvenni. Mindegyik óhajtja, hogy egy második szépségverseny rendeztessék, mindegyik igéri, hogy a megtartandó versenyen részt fog venni, és minden hölgy leveléből átesülémlik az a hit, hogy az ő megjelenése a biróság 5 év előtt kimondott itéletét kétessé tette volna. A rendező bizottság e számos felhivásnak engedve, ezennel Magyarország hölgyeinek becses tudomására hozza, hogy f. évi Szent-István napján a városligetben számos, meglepőbbnél meglepőbb látványosságok és műelvezetek mellett egy második női szépségversenyt is fog rendezni. A női szépségverseny délután 4—7-ig a „hattyu-szigeten" lesz, hol a biróság fog székelni, és hova kizárólag csakis nők fognak beboesáttatni. A döntés 7 órakor fog kimondatni. A versenybiróság nem egy, hanem három dijat, melynek midegyike egy-egy Páris-aranyalma, fog a három legszebbnek odaitélni. E dijak között különbség nines, mind a három egyrangu. A bizottság hölgyeinknek óhajtását annál örvendetesebb tudomásul vette, mert maga is azon meggyőződésben van, hogy itt nem egyszerü mulatságról, hanem hölgyeink szépségének európai hirneve fentartásáról van szó. A bizottság reményli, hogy hazánk hölgyei nemzeti diesőségünk fentartását honleányi kötelességüknek ismerendik és a versenyen minél nagyobb számban megjelenni fognak. 17. Sok más egyéb látni való is lesz még. A részletesebb és kibővitett programm a hangversenyek, látványosságok leirásával és azok helyeinek, valamint idejének pontos megjelölésével az ünnepély előtt pár nappal fog közzétetni. A vasutakon és hajókon 50%-kal mérsékelt jegyek lesznek kaphatók ezen alkalomra. Oly belépő jegyeket, melyek az ezüst ágyugolyót is megnyerhetik, a bizottság irodája (Ferenczieк bazárja) szivesen küld a vidékre is, ha egyszerre legalább 10 jegyet rendelnek meg a pénz előleges beküldése mellett.

* **A felsővárosi óvoda** vizsgálata f. hó 13-án, szombaton délelőtt 8 órakor fog megtartatni.

* **Korzónak** csuföltsétaterünket a dezinficiált árok illata meg a hatalmas portenger élvezhetlenné teszi. Előbbin segiteni nem lehet, utóbbin meg nem akarnak. A rendőrség kezdte ugyan öntöztetni, de csakhamar megunta s most csupán itt-ott tünik fél egy oázis, a hol a háztulajdonosok ugyanis nem sajnálnak egy-két kánna vizet vitetni lakásuk elé. A Gottlieb-féle ház előtt pld. egész por felleget ver fél az arra járó-kelő, mert csak a ház előtti p a d e l e j é r e szokták estenként egy fél kánna vizet önteni, hogy a tulajdonos és hozzátartozoi (mert ők szoktak ott ülni rendesen) ne legyenek kénytelenek a porba lógatni lábukat. Vajjon nem lennének képesek házuk elejét v é g i g locsoltatni? Es kérdjük egyben, vajjon a rendőrség nem hagyhatná meg, hogy minden háztulajdonos köteles a háza előtti teret fellocsoltatni, ha már azok a saját jószántukból nem teszik azt? — Több sétáló.

* **Eljegyzés.** Krenczlein József honvédhadnagy, szabadkai földbirtokos eljegyezte Beesei Rózsika kisasszonyt, özv. Beesei Andrásné leányát. — Dr. Spitzer Mór, zentai ügyvéd jegyet váltott Vajda Juliskával, Vajda József martonosi birtokos, szegedi lakós leányával.

* **Hármas jubileum.** Báján Vida Dániel, Szélig Ferencz és Csatthós György tiszteletére, kartársaik ma este társas vacsorát rendeznek, melyben azonban csak tanitók és tanügybarátok vesznek részt. Ugyancsak ma reggel 9 órakor a bajai belvárosi plébánia templomban hálaadó isteni tisztelet fog tartatni.

* **Buziáson** a fürdővendégek száma eddig 798 volt.

* **Athleta viadal Adán.** Wentzel Lajos, a szabadkai torna-egylet disztagja és bajnok, még augusztus hónapban Adán uszóversenyekkel egybekapcsolt athleta viadalokat rendez.

* **A vidéki szintársulatok** nyomoruságának egyik főokát a „daltársulat" nevet viselő holmi truppok is képezik. Mig miniszteri engedélylyel működő szintársulat 35 van az országban, a daltársulatok száma meghaladja a 60-at. A meghukott és feloszlott szintársulatokból kisebb-nagyobb csapatok alakulnak, melyek szerteszéjjel barangolva, selejtes előadásaikkal tönkre teszik a színészet jó hirnevét. Minthogy a daltársulati engedély semminemű feltételhez nines kötve, derire borura kérik és kapják az engedélyeket. S az ily társulatok 4—5 taggal, a belügyminiszteri rendelet daczára, előadnak egész estét betöltő darabokat felakkora belépti dijak mellett, mint a szintársulatok, persze hiányos előadásban. E mellett bérletpénz elsikkasztás, a városból való megszökés sem ismeretlen dolgok egyes daltársulatoknál. Van ugyan egy miniszteri rendelet, mely utasitja a hatóságokat a daltársulatok korlátozására és ellenőrzésére, de ugy látszik, ezt a hatóságok lanyhán teljesitik, s a szinészet érdekének megóvására hivatott színészegyesületi igazgatótanácsi is vajmi keveset tett még ez irányban. Legujabban a magyar szinházi ügynökség kezdte meg a színészet jó hirének rovására garázdálkodó szintársulatok szétugrasztását és felhivja azokra a hatóságok figyelmét.

* **A bajai** kórházban jelenleg két elmebeteg van megfigyelés alatt. Az egyik Horváth Istvánné szül. Sárközi Mária, duna szt. györgyi illetőségü, ki Ő felsége I. Ferencz József törvényes leányának tartja magát. A másik Füves Sándorné szül. Kaszap Julianna, halasi illetőségü, ki érthetetlen, összefüggés nélküli szavakban beszél.

* **A választók névjegyzékének ügye Szabadkán.** Ama törvényellenesség, melyet a választók névjegyzékének összeállitásánál elkövettek Szabadkán, nem maradt minden utókövetkezmény nélkül. Minden hibát Sztantics Károly irnokra toltak, a kit fél is függesztettek állásától; ezzel azonban több választó nem elégedett meg s most bünvádi feljelentést is tettek ellene azon alapon, hogy a választási névjegyzék összeállításánál számos választó nevét kihagyta és több egyént jogtalanul bevezetett a jegyzékbe. A feljelentés, melyet a szabadkai lapok egész terjedelmében közölnek, kiemeli, hogy a szabadkai második kerület választói nés sorának összeállitásával 1888-ra Mamuzsich Lázár által Sztantics Károly városi irnok bizatott meg. Sztantics Károly, — igy szól a feljelentés, — feladatának ugy vélt megfelelhetni, ha a törvény s jog ellenére gonosz szándékkal Szabadka város II-ik választó kerületének épp azon polgárait hagyja ki a névjegyzékből, kik a nem rég lezajlott képviselő választási mozgalmakkor mint Mukics-pártiak voltak ismeretesek és épp azon időben, midőn a városi hatóság, illetve a polgármester, hivatalos tekintélyét latba vetve korteskedett Mukics Károly ellen. De a sors keze másként intézkedett, s Sztantics Károly czélt nem ért, mert Szabadka város II-ik választó kerületének mintegy 400—500 választási jogosultsággal biró polgára a névjegyzék elkészitése körül elkövetett hamisitás ellen felszólamlással, közigazgatási uton már orvoslást keresett s a hamisító az illetékes közigazgatási felsőbbség által e ténye miatt hivatalától felfüggesztetett s fizetése beszüntettetett. Most pedig az alkotmányosság lényeges garanciáit az alkotmány eszméjét, és szellemét vakmerő módon megtámadó eselekmény ellen a garantirozó tények másodika utján büntetőjogi uton is megtorlást keresnek. De Sztantics Károly ezzel meg nem elégedve, bünét tetőzendő, a névjegyzékbe oly egyéneket is felvett, kik az 1874. 33. t.-cz. első fejezete értelmében abba felvehetők nem lettek volna, miután választási jogosultságuk nines, miről a tekintetes törvényszék a községi adókönyvek bekivánása után meggyőződést szerezhet. És különös a dologban az, hogy épp oly személyek, kik a lezajlott képviselőválasztási mozgalmakkor mint Horváth-pártiak voltak ismeretesek. A feljelentők ennek folytán azt kérik, hogy Stantics Károly ellen a bünfenyitő eljárás folyamatba tétessék s ellene a törvényben megszabott büntetés — 2 évi börtön és hivatalvesztés — alkalmaztassék.

* **Pályázat.** A zombori, állami főgymnasiumnál betöltendő rendes iskolaszolgai állomásra ezennel pályázat nyittatik. Ezen állomással évi 250 frt fizetés, szabad lakás és nyugdijra való jogosultság van összekötve. A kinevezendő szolgának kötelessége a tanintézet egyes helyiségeit tisztogatni és a téli hónapokban fűteni, ugy ezt, mint egyéb teendőit körülményesebben az igazgatóság határozza meg. Folyamodók közül elsőbbséggel birnak az 1873. évi II. t. cz. értelmében a közös hadseregben, hadi tengerészetnél, vagy a m. kir. honvédtörzseknél kiszolgált altisztek. Ezen körülmény a nagymélt. közös hadügyi, illetőleg a honvédelmi ministerium által, az illető számára kiállitott igazolvánnyal bizonyitandó. Folyamodók tartoznak okmányilag igazolni, hogy, 1. a szolgálattal egybekötött munkák elvégzésére megkivántató testi erővel birnak; 2. hogy a magyar nyelven beszélni, olvasni és irni tudnak, azonfelül pedig vagy a német, vagy a szerb nyelvet is beszélik; 3. hogy a magyar állam területén honpolgári jogosultságuk van, s 4. ha katonai kötelék alatt már nem állnak, akkor állandó tartózkodási helyük községi előljáróság által kiállitott erkölcsi bizonyitványt tartoznak bemutatni. A szegedi tankerület kir. főigazagtóságához intézett kérvények f. évi augusztus 30-ig a zombori áll. főgymnasium igazgatóságánál nyujtandók be, és pedig azok részéről, kik már nem állnak katonai kötelék alatt, közvetlenül, oly folyamodók részéről pedig, kik még tettleges szolgálatban vannak, az illetékes katonai hatóság utján.

---

fog valamelyes más helyről, de az bizonyos, hogy jönni fog, lehet, hogy már uton van.

Én kivánom, hogy szerencsésen megérkezzék.

V.

A harmadik.

Egy phoenomen abból a légkörből, a honnan a lenge sylphidek származnak.

Egy fehér arczu tündér . . .

Egy lény, mely bizonyára nem hus és vérből, hanem egy adag aether, egy fal t fantazia, egy grammnyi eszme, egy csipetnyi költészet, s egy jó nagy porczió szentimentalizmusból van összeforrva.

Oly könnyedén lépked, mintha bálteremben volna . . . Talán nem is lépked, hanem láthatatlan szárnyakon libeg.

Arczában van valami varázsszerü.

Komoly s fuséges.

Egy Sarah Bernhardt, midőn Juliát adja az erkélyen.

Sötét, tüzes szemei vannak, s a kire ránéz, azt vagy megbüvöli, vagy megdermeszti. Tertium non datur. Nagyon sok fiatal ember lehet, a ki első pillanatra annyira megdöbbenne látásán, hogy önkénytelenül igy kiáltana fel:

— Ebbe soha se tudnék szerelmes lenni!

A bátrabbak igy szólnak:

— Ezt mindjárt megszerethetném!

Az a része a fiatalságnak pedig, mely csak irakk, klakk és lakkban ér valamit, az életben pedig, bárgyu és léha, — legfőbb azt mondaná láttára:

— Szép, de nagyon hideg . . .

Pedig egy egész vulkán ég kebelében.

Csupa tüz és szenvedély. Még a köznapi beszédén is egy neme a páthosznak vonul végig, s megrezzen benne az érzés melege.

Nem ezen a földön él . . . szelleme az ábrándok világában tévelyeg.

Oda fenn a fellegek között kerülgeti a holdat, a szerelmesek csillagát.

Egy érdekes tanulmány.

Semmi sem lehet oly elbüvölő, mint ez a fehér arcz, ezekkel a mély tüzü szemekkel s ezekkel a halavány, vonagló ajkakkal, midőn maga elé mereng s keblét az összetorlódott érzések hullámai ringatják.

Egy kép a kesergő Saphpháó életéből.

Egy bajai költő sikerült balladája.

De hogy a fényét az árny el ne homályositsa, sietek megmondani, hogy még csak alig 17 éves . . .

A 17 évnek megvannak a maga privilégiumai.

Szeretem, ha a 17 év a költészet mystikus világában keres szórakozást.

Az érzések is bármily tulhajtottak, méltánylandók e korban.

Mi tagadás . . . édes az ábránd, s az igazi, az első szerelem a 17 éves szív talajában virágzik legüdébben.

Igazán nemesen érezni, csak 17 éves korunkban tudunk. Később belenézünk az élet telébe . . .

A tapasztalatok szele elhervasztja érzelmeink zsenge virágait, s a megmaradókról az ünérdek letörli a finom himport.

Ennek a lánykának a lelke fogékony, mint a viasz. Csak a nemesnek, jónak képével találkozzék, s az is készségesen belemélyed s gyökeret ver.

De veszedelmes is egyuttal ez a kedély.

Nyomot hagy benne az élet legkisebbke vihara. Mint a fényes tükör, mely leheletünkre elhomályosul, — úgy ez a lelkivilág sötétre válik a legesekélyebb viszásság befolyása alatt.

Ezekből a tüzes fekete szemekből olyan bizalmasan tekint ki a lélek, s mindent rózsás fényben lát.

Szép neki a rút is, s kedves az izetlen.

Egy jól felöltözött fiatal ember, egy kis sétabottal a kezében lángra gyujthatja. S azután nem gondolkozik tovább. A regényes képzelő tehetség kiépiti a többit.

Ott látja őt, a hőst, a mint keblét a szenvedély vihara tépi s kétségbeesetten sóhajtozza kedvesének nevét . . . Mialatt a „hős" tényleg egy métermázsa zabra alkuszik. Avagy álmatlanul, ágyán fetrengve látja képzeletében, a mint könnyeivel áztatja párnáját, melyet kedvesének vél s göresösen keblére szoritja . . Mialatt a „hős" tényleg jóizüen horkol, s álmában egy nagyszerü „schlusst" köt meg . . .

Szerencsére ehhez az ábrándos kedélyhez — elegendő józanság, s alapos müveltség járul, s a kebel hirteleni felhevülése csakugy lecsillapul, mint a hogy elvonul egy nyári zápor, mely után üdébb s tisztább a lég.

S ennek a fehér areznak, — ha csakugyan megáztatta volna ilyen ábrándos érzelgés permeteg esője — csak javára válik az, mert utána a szentimentalizmus lilioma tünedezni fog s a jogosult érzések rózsájának ad helyet. — Miáltal kétségtelenül szebb lesz.

S akkor, ha elébe áll az, aki férfi-szivet hoz magával, s nem léha öntetszelgést, — s eléggé „sympathikus" lesz arra nézve, hogy oldala mellett ábrándozza végig az életet, — nem ismerve meg soha csalódásait, hanem megóva virághází növényként esőtől, széltől, elfedve szemei előtt mindazt, a mi rút, szemléltetve mindig az élet mosolygó képét, — akkor hinni akarom, hogy ez a fehér arcz kilép a mélabus töprengés fátyolából s napként sugároztatja szót a kedélyesség melegét, miközben egyik kedvencz hősnőjével fogja susogni: „Beszéljen a mamával!"

* * *

Ime a bajai társadalmi élet, három szép nő képében.

Keresse meg a szives olvasó benne a fényt s árnyat.

Ha pedig nem talál benne mást, mint fényképet, otthagyom számára a hátul kullogó fiatal embert árnyéknak.

Szeretem a világosságot.

Többet a fényből, kevesebbet a sötétből, ez az én jelszavam.

Piripócsy.

* **Egy orvos életveszélyben.** Nagy veszedelemben forgott a napokban Révay dr. zentai főorvos. Láng Béla zentai királyi adóhivatali tisztviselő elméjében megháborodott s kórházba kellett szállítani. A szerencsétlen fiatal ember üldözési mániában szenvedett s Révay dr. járt hozzá, hogy betegségéről döntő véleményt adjon. Legutóbb éjszaka látogatta meg az orvos a beteget. A szerencsétlen őrült éppen akkor kapta meg rohamait, mikor az ajtó nyilását hallotta. Felragadott egy vasgolyót s azzal rohant a belépő orvosra. Az őrült dühe ellen védekezni nem lehetett, a főorvos koponyáján több sulyos sebet kapott, mig ki tudott menekülni a czellából. A dühöngő őrültet Budapestre szállították.

* **Budapesten** a tabáni állomásnál e hó 8-án reggel egy öreges férfi feloszlásnak indult holttestét fogták ki a Dunából. Bevitték a köztemető halottas házába, a hol hozzátartozói Vörös András baracskai születésü kocsist ismerték fel benne.

* **Palics fürdőből:** Kimutatás f. é. julius hó 29. aug. 4-ig terjedő hetéről. A lefolyt héten Palicson 4220. átutazó vendég fordult meg, az állandóan ott tartózkodók száma: 422. ugy a fürdőudvar valamint a környező villák lakószobái egy kettő kivételével mind el vannak foglalva. Kiadtak összesen 3978. fürdőjegyet, ebből 2253. hideg fürdőre szólt. A tó vize a hét elején 22—24., a hét végén 19—15 fok (R) meleg volt. A hőmérő a hét derekáig igen nagy meleget jelzett, (1-én délben 34.3 C szerint) a hét vége felé a levegő tetemesen meghűvösödött, (4-én reggel 18.8 fok.) A barometer kénesője folyton száraz időt jósló magasságban állott. Ozon 4—5 közt. — Palicson vasárnap este tombola játékot rendeztek az alapitandó fürdőkönyvtár javára.

* **E lap nyomdájában egy jól irni-olvasni tudó fiu tanonczul felvétetik.**

CSARNOK.

Fürdői levél.

Balaton-Füred aug. 5-én.

Én is ideülék „ad litora maris hungarici."

A tengerparti nyárfának lombja se rezzen, de azért a Balaton hulláma locsesanya töredezik széjjel a kövecs fenékszélen. Itt ülok szomszédaimmal együtt, némán merengve el a tónak pikkelyes vizei fölött. Valami álmatag tünődés igézete fekszik itt a lélekre; néz, néz alig tudja hová.. gondolkodik, alig tudja miről? Jöju a jövőről, korosabb a multról, vagy talán megforditva... A „magyar Petrarca" dalai meglendülnek körülöttünk; a levente-kor regehősei kisértenek a messze távolon...

Az a kődbe mosódó sötét csik, mely a széles tengert amott, a szemhatárral együtt bezárja, bizonyosan föld az is! Milyen messze van az! Kik laknak ott? Ott talán még nem hivalkodnak az emberek, ott talán jobban szeretnek, máskép itélnek... Ott talán a beafsteaket még nem is ismerik, a melynek adagja itt Füreden kilenczven krajczár.

Oh te szeszélyes Sió, Balaton tündére te! Szállj ki hullámid közül aranybuzogányos nádvessződdel, és termékenyitsd meg lelkemet egy fürdőlevél erejéig!

Ugyan mi is lehetne egy balatoni levélben nagyobb érdekü a „Kisfaludy"-gőzös, e tisztes öreg sorsánál. A hajók emez ősének története a fürdőévadok krónikáival egykoru.

Én sem árulhatok el járatlanságot az által, hogy róla megfeledkezem. Nem rég Rapaics közl. miniszteri tanácsos vizsgálta meg a sokat rágalmazott veteránnak viseltes bordáit és konstatálta, — tanum reá a „Somogy" jul. 26-iki száma, — hogy a derék „Kisfaludy" még mindig szolgálatképes, sőt ifju erőkkel vetélkedik; ha másért nem, már csak azon okon is, mert akkora praxisa van, hogy szembehunyva is átzakatolhatja a Balatont Füredtől Siófokig. Az uszóházak Nesztorát ez a hivatalos dicséret, ugy látszik, elkapatta, ereje tulbecsülésére ragadta; mert ma harmadnapja szivgörcsöket kapott és azóta a Siófoki mólon, oldalára dülve, betegen fekszik. Személyszállitásunk és postajárásunk e miatt felakadt. Most már a Kisfaludy jövője is bizonytalan, mert Vaszary Kolozs, a pannonhalmi főapát elnöklete alatt holnap tartják meg az értekezlet, egy második gőzös felállitása ügyében.

A gőzösök Mathuzsalemének ez a törődöttsége lényegesen bénitja a füredi gyógyhely élvezetét. Ő szokta közvetiteni a Balatonon való társas kirándulásokat. Szerencsére a „Stefánia egylet" yachtjai is megteszik ezt a szolgálatot kicsiben. Szedessünk csak horgonyt egygyel. Az egylet kék egyenruhás, csikos ingü matrózai britt jártassággal bontják ki a vitorlákat. A fehér vászonszárnyakat csakhamar dagadóra fujja a napnyugoti szél! Hip, hip, hurrah!!. Suhanva szegdeljük a tenger vizeit. Ábrándosan merülünk el a természet remekeinek szemléletébe. A tó tükre csodálatos szinváltozatokban türemlik sárgára, kékre, szürkére, zöldre; a festői partrészletek, vörslő oromzatok, itt ott a lovagkor düledékeivel, zöldülő hegyközök egy-egy hallgatag kúnyhóval, a sárgáló szirtfalak lassanként mintegy reánehezednek lelkünkre; nem a multért csupán, inkább a jelenért, a jövőért nehezek. A partoknak tulnyomólag parlag koloritja, mint a szemrehányások lánczolata váltakozik el szemünk előtt. Még csak királyi hóbort se kellene hozzá, hogy ez a vidék a wörthi tó szépségeivel vetekedjék; csak érzék és ennak az áldozatnak fele kellene hozzá, a mit az áldozatra képesek, hasonnemü szórakozások érdekében külföldre szórnak... De térjünk vissza; tengernagyunk a hullámok hirtelen zöldületéből vihart jósol. Hjah, ezen a vizen nem Neptun, hanem a szeszélyes asszony-tündér, Sió parancsol... A kettős tornyú Tihanyi klastrom falai már szakadékosan ideverik az esti tér-zene „Nabukodonozor"-ját...

A parti sétány előtt valóságos tengeri mozgalom van ilyenkor. A kétfelé kanalazó szandolinosok, az éneksziós csónakázók raja között, felfúvalkodva, nagyúri dölyffel páváznak a „Stefánia egylet" elegans yachtjai... Kicsi és nagy gyermekek feleselve kötődnek a tihanyi viszhanggal: a ki, már látszik, maga is inkább szereti az ártatlan kisdedeket, mert azoknak a hangjára szivesen visszafelelget, mig a mélyebb hangu ingerkedésre csak elvétve, akkor is durczásan mond vissza egy-egy szótagot. — Ezeken az esti, parti sétákon bontja ki tarkaságait a balatoni fürdői pipere. Az volna róla általában mondható, hogy a visszatetsző fényűzést felezi az okos és izléses egyszerűség. Szórványos dolog az, hogy valaki minden szórakozáson más-más öltözetben pompázzék. Mellékesen konstatálom azt is, hogy az esti sétákon vagy félezrével megjelenő női kalapok között nincs kettő, mely formájában teljesen megegyeznék... Elől konyult, hátul kusza, erről nyujtott, ott csempitett, tarkón csapott, pofon törült, mig rétegbe gyűrt, homlokon sujtott.. általában a karima sanyargatásában látszik a divat vezéresmeje kifejezésre jutni, abban t. i. hogy valamikép eredeti czéljára nézve, minden félreértést kizáró formájában a kalap meg ne maradjon!

A Balaton éghajlatának áldásai, s a vidék nevezetes szépségei alkalmat és kedvet adnak mindenféle szórakozásra. Tombolák, a szárazon. Veleneczei ragyogványos éjszakák a vizen. Társas menetgyakorlatok a szárazföldön. Yachtversenyek a tengeren, miknek mozsárdörgés a kezdőbetüje, s ugyanaz a punktuma. — Nagyobb érdeklődés mellett folyt le a julius 31-iki versenyuszás, melyben Szekrényesi Kálmán, a híres uszó sportsman nyerte el (pálmának nem mondhatom) a hinárkoszorut, 8 óra 21 perez alatt uszva át a Balatonon, Sióföktől Füredig. Szekrényesi hirnevét azonban (hogy vizi műszóval éljek:) beiszapolással fenyegeti Propper N. Sanós a debreczeni kereskedelmi akadémia igazgatója, a ki a Balatonnak tiz mértföldnyi hosszát vállalkozik megnuszni 96 óra alatt. — Már a gondolatra is elfogy a lélekzete egy szárazföldi kebelnek, hanem meglátjuk.

Csoda-e aztán, ha a szórakozás százféle változata között az impozáns gyógyterem alkalmi hangversenyeinek, és az olvasó-termeknek alig akad látogatója. Az utóbbiak leginkább a makacs rebusfejtők sorából kerülnek ki. Erre vallanak a „Magyar Háziasszony"-nak és a „Hölgyek lapja"-nak talány-rovatos, legjobban megnyütt hasábjai, melynek „lóngrás" talánycifiráin egymást öklelve hemzsegnek az ironnal és hajtűvel kapart vonalak, kétségtelen nyomai a dühbehozott béketűrésnek...

A szinkörben Sorogyi Károlynak a győr-soproni szinházak igazgatójának társulata működik. Elsőrangú művészek vendégszereplése (mint például a Vizvári-páré) még megtökitett Badacsony szinkört; de különben, a nap változatos szórakozásaiban kifáradt vendégközönség, nagy áldozatnak látszik tartani a 2—3 órai békességes ülést. A hónap első napjaiban Serédy Sarolta, a kolozsvári nemzeti szinház operette-primadonnája csalt össze a szokottnál nagyobb közönséget. A művésznőnek jelmeze, játéka, hangja, valamint a nézőtérre szóló kaczérkodásai egyaránt megérdemelt méltánylásban részesültek.

Annyi bizonyos, hogy a fürdőnek szabadban végezhető szórakozásai a leghatározottabbak. Nem vagyok olyan naiv, hogy a Balaton pompás levegőjét én fedezzem fel. A tenger az éghajlat tilt is, mely a meleget hűsebbé, — a hideget szelidebbé teszi. 30 R°-os hőségben is — mikor már sajnáljuk Kisfaludy Sándort, a ki a felső sétányon, begombolt diszmagyarban, és ezen felül vállára adott bronzpalástköpenyben néz a megörökitett Badacsony felé és magas homloka izzad a tikkasztó forróságtól — akkor is enyhitő hűset nyujt a vizvezetékkel öntözött két sétány- és a hegyi erdő lombozata, hivogatólag tereget reczés árnyékot a zöld pázsitkörökre.

Meg volt ugyan már az Anna-bál, fürdői levelészek szerint az évad delelő pontja; de azért a fürdővendégek száma alig apad. A távozókat még mindig váltják föl érkezők, és képviselve vannak köztük az aristokratia és a szellem előkelőségei egyaránt. Csak ismételném a napi lapokat, ha lajstromot akarnék nevükből összeállitani. Csemegi Károly itt üdüli a bünvádi eljárás következtében megrázkodott idegeit. Vaszari Kolozs a főapát és Papp Gábor, a ref. püspök és fürendiházi tag a Balaton gyógyereje felől egy hitet vallanak. Markus Emilia asszony a napokban érkezett meg — férjével stb.

Micsoda ismerős köhögés ez? Micsoda kitörő üdvriadal? Ugy! Helyén való dolog. A reconvalescens Kisfaludi érkezett vissza Siófokról. Gyermeki kegyelettel fogadjuk a jó öreget. Jerünk eleje.

Laczkó.

NOVELLATÁR.

Sziv és — pénz.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —

Irta: KRAUSZ BERNÁT.

(Folytatás.)

Galambos apró részletességgel előadta az anyjának mindazon fontosabb mozzanatokat, melyek az eseményeket idáig fejlesztették. Nem szépitett, nem ferditett azokban sem egyik sem a másik javára vagy hátrányára egy szóval sem, és mikor előadását körülbelül egy órai beszélgetés után befejezte, az anya megkönnyebülten lélekzett föl és határozott hangon felelé:

— Higyje el, kedves doktor ur, ha ezt Andor nekem igy, elmondta volna mint ön, egy szóval sem elleneztem volna szándékát, hanem elösegitettem volna azt: de ő egy szót sem koczkáztatott meg mennyasszonya védelmében, sőt egész jóakarattal látszott róla lemondani.

— Csak látszott, asszonyom, de belül folyton ott rágodott az a féreg szivében, amelyet ugy hivnak, hogy: „Lemondás!" Lemondott ő akkor már az életről is.

— Nem, nem, ne beszéljen igy — vágott hevesen szavába az anya — nem mondott le; nem szabad neki lemondani: kérem, tanácsoljon: mit tegyek, mit csináljak?

— Kegyed asszonyom semmit se tehet, hanem ha azt akarja, hogy még minden jóra forduljon, akkor csak azt az egyet igérje meg, hogy Sándor bácsit elutasitja Andortól; ez az ember nekem nem tetszik és én azt hiszem, hogy minden szerencsétlenségét ennek köszönheti. Azután legyen bizalommal én iránt és én megfogom mutatni, hogy családjában még nagy örömök és boldogság között fognak majdan ezen eseményekről megemlékezni.

— Ugy legyen! — mondá szilárdan az anya — Isten segélje önt jó szándékában; én mindenbe segédelmére leszek.

Még be se fejezhette beszédét, midőn a mellékszobából sikoltás, mely női hangot árult el, hatolt füleikhez. Sápadtan ugrottak fel az anya és Galambos és rohantak a mellékszobába, — hol Andor feküdt és ahonnét a sikolytást hallották.

Rémes látvány terült el szemeik előtt. A pamlagon hevert eszméletlenül Fenyvesy Gizella, Andor menyasszonya, mig ennek anyja mereven maga elé bámulva mintha csak a szél ütötte volna meg szótalanul ült az ágy mellett egy széken; Andor pedig vérben forgó szemekkel, halványan és izgatottan ült ágyában jobb kezében a sebéről letépett köteléket tartva, mely sebből erősen csergedezett le a vér a fehér ágynemüre.

Galambos előtt egyszerre világos lett a helyzet. Gyorsan Andorhoz ugrott és a köteléket kezéből kiragadá. „Mit tettél szerencsétlen ember! — kiáltá kétségbeesetten.

— Nos hát gyönyörködni akartak véremben — felelé alig hallhatólag — hát megtettem nekik a szivességet.

— Egy szót se többet! felelé Galambos, miközben a köteléket ismét a sebre illeszté.

Andor nyugodtan dült vissza fekhelyére, az ujabb vérvesztés nagyon erőtlenité.

E közben a nők is magukhoz jöttek. Galambos nyugodtan és szeliden értésökre adá, hogy megbocsáthatlan hibát követtek el, midőn minden előzetes kérdezés vagy bejelentés nélkül e szobába léptek.

Ezután udvariasan fölkérte őket, hogy a mellékszobába vonuljanak, mely kérésnek a nők azonnal engedelmeskedtek.

*

Alig távoztak a nők a beteg szobájából, a sürgöny-kihordó lépett be Galambosnak egy sürgönyt kézbesiteni. Sietve bontá föl Galambos a sürgönyt és arcza azonnal földerült. „Minden jóra fordul még, kedves barátom, — sietett a kiváncsian rá néző beteget megnyugtatni — Berényi Ferdinand utban van és még ma este itt lesz."

Andor kétkedően mosolygott; de hallgatott és a hallgatásban volt valami a reményből is.

*

Fenyvesy, amint a leánya és Andor közt lefolyt jelenetnek tudomására jutott, azonnal befogatott és sietett, hogy kedveseit hajlékába visszahozza. És ez az intézkedése nem is volt fölösleges. Gizella egyik önkivületből a másikba esett. A vér látása és Andornak rémes tekintete gyenge szervezetére oly erősen hatottak, hogy magánkivüli állapotban szállitották lakására. Galambos oda is elsietett, hogy a szenvedőnek segélyére legyen és csak miután az erősen megtámadott, gyenge testalkatu, ideges leánykát alaposan megvizsgálta, a szükséges utasitásokat az ápolást illetőleg a szülőknek megadta, kik kétségbeesetten állták körül a beteg ágyát, tért vissza barátjához; de tapasztalatairól előtte egy szót sem tett. Csak az anya előtt koczkáztatta meg később azon megjegyzést, hogy: „Fenyvesy kisasszony sem fog többé tavaszi kirándulást tenni!"

*

Este felé csakugyan megérkezett Ferdinand, Sarolta bátyja, hogy a lefolyt eseményekről közvetlenül és a lehető legnagyobb részletességgel értesüljön. Galambos éppen a kertben sétálgatott özv. Körösyné társaságában, midőn ezt neki jelentették. Gyorsan a várva-várt vendég elé igyekezett, nehogy az esetleg egyenesen a beteg szobájába tévedjen. A talalkozás Ferdinand és Galambos között, daczára annak, hogy a két férfi csak most látá egymást először, megható volt és érzékeny.

Ferdinand remegve tudakozódott Andor után és csak miután megnyugtató feleletet nyert, fordult az éppen ekkor oda érkezett Körösynéhez. Galambos bemutatása után őt szivélyesen üdvözölve.

Galambos inditványára ezután mind a hárman ujra visszatértek a kertbe.

— Ime Berényi ur, — vevé föl a szót Galambos, mikor azon helyre értek, hol öt Sándor bácsi megérkezésekor fogadta — ez az a hely, hol a harcz a sziv és pénz között elkezdődött.

Röviden elmondá ezután e bemutatásának magyarázatául a közte és Sándor bácsi között történt első találkozást, mire Körösyné szelid mosolya kiséretben közbeszólott: — Téved, doktor ur, ha azt hiszi, hogy ez a hely az, honnét — mint elnevezni tetszett — a sziv és pénz közötti harcz kiindult. Nem ez az; fél napi járóföld az innét!"

Mire az anya részletesen előadta azon esemenyeket, melyek Andor hazahivatását és Gizellával történt eljegyeztetését vonták maguk után, mint következményeket.

— És most — fejezé be elbeszélését az anya — egyedüli vágyam csak az, hogy minél előbb visszatérhessek oda, hogy amit onnét kiindulva elrontottunk, azt onnét kiindulva megint jóvá tehessük.

A két férfiu elérzékenyülve hallgatá az anyának meghatottságtól rezgő hangon tartott előadását és egyik sem merte őt félbeszakitani. Csak mikor már jó régen hallgatott, ébredtek föl és mintha csak egyet gondoltak volna, egyszerre felelék: „Isten mindent jóra fordit!"

Még egy rövid negyedóráig járkáltak együtt a kertben egyről másról beszélgetve, mely után az anya visszavonult lakosztályába.

Ferdinánd erre egyenesen Andor és Sarolta ügyére tért, Galambosnak azonban sikerült őt annyira megnyugtatni, és rábészélni, hogy most már teljes szivéből sajnálta levelével tanusitott heveskedését.

Ami megtörtént, az megtörtént; — fejezé be Galambos a beszélgetést — azt most már csak részben lehet megsemmisiteni, hanem annál inkább módjában van jóvá tenni. Andor ma még nem képés érzékenyebb jeleneteket elviselni, hanem reggelig, azt hiszem lesz olyan erős, hogy önt neki bemuttathatom és ön a levelében tett állitásoknak vissza vonása után az ugyanott használt, kifejezésekért tőle bocsánatot kérhet. Ezzel az ügyet ismét a rendes kerékvágásba terelheti. Holnapután már, azt hiszem fél napi utazás sem fog terhére esni és ekkor haladéktalanul itt kell hagyni neki ezt a helyet, hogy anyjával együtt vissza térjenek oda whonnét kiindultak. Mert itt minden pillanatban veszély fenyeget-

heti működésemet és meg is semmisitheti azt. — Ezért csak azt tanácsolhatom és egyuttal kérem is Berényi urat, — — —

Itt egy cseléd megjelenése által félbeszakittatott, ki a beszélőnek Andor azon óhaját hozá tudomására, hogy siessen a beteg ágyához.

Galambos engedelmeskedett, mielőtt azonban a beteghez tért volna, a cselédnek utasitást adott, hogy Berényi urat a szállodába — még pedig ugyanazon szobába vezesse, ahol mindeddig ő volt szállva; Berényi urnak pedig megigéré, hogy egy rövid negyedóra mulva föl fogja keresni.

* * *

Minden ugy történt, amint Galambos tervezé. Andor másnap reggel — miután Ferdinandot fogadá és a kölcsönös bocsánatkérések, felvilágositások megtörténtek és ügyüket tisztába hozták — anyjával együtt visszatért Cs.... re.

Sándor bácsi a dolgoknak eme fordulatára még egy rohamot kisérlett meg Körösyné szivére; de midőn látta, hogy minden érvelése haszontalan, dühösen, szidalmakkal illetve a „háladatlan népséget", — összeszedte sátorfáit és tovább állott.

— Mindennek az az ostoba Bárány az oka — mormogá fogai között, — hanem majd meg is keserüli! —

Bárványnak azért még csak egy hajszála se görbült meg óriási hibájáért.

A kocsi már az ajtó előtt állott, mely Andort és anyját Cs.— —re volt viendő, Andor is már teljesen utra készen a pamlagon hevert, mellette ült Galambos a betegnek szigoru utasitásokat adva, midőn a kis szoba ajtaja kinyilt és azon Körösyné — örömtől sugárzó arczczal — uti ruházatban, Berényi Ferdinandtól kisérve, a szobába léptek.

— Minden rendben van, kedves Andor, — vevé föl a szót Ferdinand — ugy lesz, ahogy az imént megbeszéltük: Ön, mihelyt az ágyat teljesen elhagyhatja, ami Galambos barátunk biztositása szerint legkésőbb 8 nap mulva be fog következni — meg fog bennünket látogatni kedves anyjával együtt és akkor véglegesen rendezzük ügyeinket. Addig is — ha teheti — örömmel fogjuk leveleit látni.

— Köszönöm, — esék szavába Andor — köszönöm szives fáradozásait, kedves Berényi ur; vajha mielőbb módomban allhatna Önnek megmutatni, hogy milyen ferdén itéltek meg engem Önöknél.

— Ne beszéljünk erről! — szakitá őt félbe Berényi — legyen feledve a mult, mely minket is épp oly árnyékkal föd, mint önöket!

— Igen, felejtsük a multat, melyből csak egyetlen jó barátom, Galambos, áll dicsfényben.

— És egyetlen jó barátnénk — Sarolta! — esék szavába Galambos. — —

Andor egyet sóhajtott és alig hallhatólag mondá: Őt, az angyali lényt, nem hasonlithatjuk hozzánk.

— Ne érzelegjünk barátim, vevé föl ujra a szót Berényi, — ami volt, volt; minden jóra fordul még!

— Adja az ég! — sóhajtott Körösyné, ki eddig szótlanul hallgatta a beszélgetést; hanem mielőtt végleg elhagyjuk e helyet, illő, hogy pár sorban tettünket Fenyvesivel is közöljük!

— Helyes! — volt az egyhangu válasz.

— És én azt hiszem — folytatá Körösyné, — hogy legjobb lesz, ha magam irom meg Fenyvesinek a szomoru hirt — — —

(Vége köv.)

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

A rettentő veszteségek,

melyeket a nagy londoni vasbutor-gyár Godderivge Brothers and Comp. a Glasgovi bank legutóbbi jelentékeny bukása által szenvedett, annyira megrenditette azt, hogy elhatározta magát, a gyárt megszüntetni és a tömegesen készletben levő, minden kiállitáson az arany éremmel kitüntetett vas-butorokat a gyári árnak $^1/_4$ részeért véglegesen eladni.

Ezennel ajánlom a nálam bizományban levő **400 darab vas-ágy felnütteknek,** (pompás disz minden lakás és minden szobának) a mesés olcsó, még soha sem létezett árért: 8 frt darabja (ezelőtt 32.50 mrk.) Az ágyak körülbelül e meczvényhez hasonlók. Megrendeléseket egyenkint is eszközlök, a meddig a készlet tart; s mindig jeles hibanélküli példányokban, az előre beküldött ár mellett.

HEMMER S., gépraktár

Bécs, Landstrasse, Krieglergasse.

Főképen nyáron és őszkor a vaságyak sokkal praktikusabbak mint a fa-ágyak, mivel azok semmiféle férget, vagy tisztátlanságot nem tartalmaznak, s sokkal tartósabbak mint utóbbiak. 5—12

BUDAI

Rákóczy

KESERŰFORRÁS

mint biztos gyógyhatású hashajtószer van ajánlva a legelőkelőbb orvosok által altesti bántalmaknál, vértódulásnál, aranyérnél, máj-, vese- és görvély-bajoknál; láz- köszvény, bőrkiütés, székrekedésnél stb. 5—6

Kapható minden gyógyszertárban és füszerkereskedésben.

A tulajdonosok: **Loser Testvérek Budapesten.**

Olcsó tüzifa.

Van szerencsénk a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy a tüzifa árakat leszállitottuk, és pedig

a vasut melletti

raktárunkban kapható:

szlavoniai szil hasábfa 4 kbmt. . . . **10 frt.**
(a pályaudvaron) vaggonokban 100 mtm. **60 frt.**

a csatorna melletti

raktárunkban száraz, jó minőségű

cserhasábfa 4 kbm. . . . . **13 frt.**
bácskai szil hasábfa . . . . . **12 frt.**

Ezenkivül ugyanott

gyertyán-fa, bükk-fa, tölgy-fa, rövid tölgy-fa, dorong-fa, puha-fa,

a legjobb minőségben a régi áron kaphatók.

Tisztelettel

ROHEIM TESTVÉREK.

3—6

Cigarettázóknak.

A „Braunstein Fréres" gyára (Paris 65 Boulevard Exelmann) által készitett

czigaretta-papir

az ide mellényomatott gyári jegygyel

Les dernières Cartouches.

az osztrák-magyar birodalom legelső tudományos tekintélyei által is összehasonlitó vegyelmezés alapján mint tökéletesen mentes minden az egészségnek ártalmas anyagtól és a létezők között a legkönnyebb és legkifünőbb czigaretta-papirnak ismertetett el.

Miután nálunk is azon meggyőződés terjed, hogy a czigaretta jósága első sorben a papir minőségétől függ, annálfogva a **„Les dernières Cartouches"** papir mindig kedveltebbé válik és minden ilynemü czikket árusitóknál kapható.

Valódi csak azon papir, melynek **etiquettje** az ide **mellényomtatott rajzhoz hasonló** és **„BRAUNSTEIN FRÉRES"** czéget viseli.

Hogy osztrák-magyarországi vevőit e gyár pontosan kiszolgálhassa,

„Braunstein Fréres"

kereskd. törvényszékileg bejegyzett czég alatt

BÉCSBEN, II. Negerlegasse 8. szám alatt

gyári raktárt nyitott.

2—12

6467. szám.
kig. 887.

Hirdetmény.

A vizjogi törvény .|. 1885. XXIII. t. cz. .|. 191. §-a, valamint ezen törvény végrehajtása tárgyában a Nagyméltóságú földmivelés, ipar és kereskedelmi és a közmunka és közlekedési magy. kir. Miniszter urak által 1885. évi Deczember 31-én 45689. sz. alatt kibocsátott általános rendelet alapján felszóllitom a város területén fennálló viziművek és viz használati jogositványok tulajdonosait, hogy a jogositványaikra vonatkozó engedélyt 1888. évi február hó 1-ig nálam irásban mutassák be, vagy pedig irásban igazolják azt, hogy vizműveik 1866. évi január 1-je óta háboritlanul fennállanak a nélkül, hogy mások jogosult érdekeit sértenék, és mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsaknak találtattak volna. Megjegyeztetik, hogy a bejelentések a vizjogi-törvény 151. §-ának második bekezdése értelmében bélyegmentesek.

Ezen bemutatási, illetve igazolási kötelezettség mindenben hatósági engedélyre szoruló vizimunkálat tulajdonára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesitési, ipari vállalatokra, malmokra, továbbá nyilvános és magán vizvezetékekre, nyilvános és magán csatornákra, mesterséges viztartókra, védgátakra és zsilipekre egyaránt érvényes.

A kik jogositványukat igazolni nem tudják, vagy igazolás végett a fent kitett határidő alatt nem jelentkeznek: azoknak vizművei az idézett törvény 191. §-a értelmében nem létezőknek fognak tekintetni, s az ily vizművekre nézve a vizjogi törvény 163. és következő szakaszai és a hivatkozott miniszteri általános rendelet 3—32 §§-ai lesznek alkalmazandók.

Kelt Zomborban, 1887. évi julius 29-én.

Vukicsevics Péter,
Zombor szab. kir. város polgármesteri helyettese.

3—3

■ Az 1886-ik évi elszáll. 2,000,000 palaczk. ■

Legjobb asztali- és üditő-ital.

Hazánk legkedveltebb savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

ő fensége

József főherczeg és főfelsége Milán szerb király

asztalán rende-italul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumában is épp ugymint harácskban általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservativ gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszertárában, füszerkereskedésben és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványvíz-szállitónál

BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavarokná!.

Zomborban kapható: Falczione Gusztáv, Heimlhofer Eilbert, Hrabovszky és Sztrilich, A és S. Weidinger. Apatin: Tiesz és Ernel, Abraham H. Rédkegh: Eduard Rausch. Bácsalmason: Schek Gyula, Rosenberg Adolf. Adán: Deibler József.

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.